

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

1. Nazwa przedmiotu:	Współczesne systemy polityczne			
2. Kod przedmiotu:	14.1			
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2015/2016			
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia			
5. Forma studiów:	studia stacjonarne			
6. Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo państwa			
7. Profil studiów:	praktyczny			
8. Specjalność:			
9. Semestr:	1			
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Społecznych			
11. Prowadzący przedmiot:	Zgodnie z przydziałem			
12. Grupa przedmiotów:	podstawowe			
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy			
14. Język prowadzenia zajęć:	polski			
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:				
Zaliczony przedmiot Wiedza o państwie i prawie Wymagana podstawowa znajomość istoty państwa i państwowości, Pożądana znajomość istoty prawa, kształtującego system polityczny państwa				
16. Cel przedmiotu:				
Wiedza:				
- poznanie pojęcia systemu politycznego - poznanie ustrojów politycznych europejskich państw demokratycznych - poznanie mechanizmów funkcjonowania państw demokratycznych - poznanie zasad funkcjonowania współczesnej demokracji w państwach Europy				
Umiejętności:				
- nabycie umiejętności rozpoznawania i rozróżniania typów systemów politycznych i ich elementów składowych; - nabycie umiejętności postrzegania zjawisk ze sfery systemów politycznych - nabycie umiejętności klasyfikacji systemów partyjnych i politycznych - nabycie umiejętności charakterystyki poszczególnych reżimów politycznych - nabycie umiejętności analizowania i porównywania systemów politycznych				
Kompetencje społeczne:				
-zdolność rozróżniania specyfiki systemów politycznych w Europie i czynników warunkujących ich charakter - wykorzystywanie wiedzy z zakresu przedmiotu do oceny polityki - nabycie umiejętności prawidłowej interpretacji zjawisk społecznych i politycznych w aspekcie bezpieczeństwa - zrozumienie potrzeby weryfikowania stanu swej wiedzy, uczenia się i aktualizowania wiedzy politologicznej przez całe życie - otwarcie na nowe pomysły, zdolność do inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób i skłonność do nauki oraz interakcji z innymi uczestnikami procesu uczenia się				
17. Efekty kształcenia:				
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
K_W01	ma podstawową wiedzę interdyscyplinarną z	Aktywność na zajęciach, prezentacja	Wykłady, ćwiczenia	S1P_W01

	zakresu nauk społecznych, szczególnie nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach do innych nauk	multimedialna, kolokwium, egzamin		
K_W0 2	rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; ma podstawową wiedzę o systemie politycznym RP; zna cele i zasady działania administracji publicznej	Aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna, kolokwium, egzamin	Wykłady, ćwiczenia	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W08
K_U 01	potrafi określać zasady i wartości, na jakich powinien opierać się system polityczny demokratycznego państwa prawa; potrafi interpretować i oceniać działania administracji publicznej	Aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna, kolokwium, egzamin	Wykłady, ćwiczenia	S1P_U01 S1P_U05 S1P_U08
K_K 01	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego kształcenia się i rozwoju zawodowego	Aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna, kolokwium, egzamin	Wykłady, ćwiczenia	S1P_K01 S1P_K06
K_K 02	potrafi poprawnie określić priorytety służące realizacji postawionego sobie zadania	Aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna, kolokwium, egzamin	Wykłady, ćwiczenia	S1P_K03
K_K 03	wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia; efektywnie	Aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna, kolokwium,	Wykłady, ćwiczenia	S1P_K01 S1P_K06

	organizuje własną pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	egzamin		
18. Formy i wymiar zajęć:		Wykłady 15, ćwiczenia 15		
19. Treści kształcenia:				
<p>Wykłady: każdy blok, za wyjątkiem pierwszego, przeznaczony jest na 2 godziny wykładów</p>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota pojęcia system polityczny. Podsystem instytucjonalny, normatywny, komunikacyjny, funkcjonalny. Otoczenie systemu politycznego; (1w) 2. Idee, wartości i normy w systemie politycznym. Zasady ustrojowe. Zasada demokratycznego państwa prawnego. Zasad trójpodziału władzy. Zasada zwierzchniej władzy narodu i in. Pluralizm i monizm polityczny; (2w) 3. Formy instytucjonalizacji prawnej w systemie politycznym. Instytucje w systemie politycznym: partie polityczne, grupy interesu, organy państwowe. Mechanizmy w systemie politycznym. Wybory – Koalicje – Opozycja; (2w) 4. System partyjny. Charakterystyka systemu partyjnego. System polityczny Unii Europejskiej. Typologia europejskich systemów partyjnych. Systemy wyborcze państw europejskich. Systemy partyjne Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Włoch, Belgii, Czech, Państw Bałtyckich. Rodziny partii politycznych w Parlamencie Europejskim; (2w) 5. Typologia współczesnych systemów politycznych. Państwo demokratyczne, państwo totalitarne i państwo autorytarne. Monarchia i republika. Systemy: parlamentarno - gabinetowy, gabinetowo - parlamentarny, prezydencki, mieszany, parlamentarno - komitetowy. Państwo unitarne i państwo złożone. Autonomia. Państwo liberalne, socjalne i ekologiczne; (2w) 6. Transformacje systemowe we współczesnym świecie. Fale demokratyzacji. Formy odchodzenia od realnego socjalizmu w Europie Wschodniej. Kierunki i stan przeobrażeń ustrojowych w państwach postkomunistycznych; (2w) 7. Systemy polityczne państw Europy Zachodniej: Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch, Belgii, Irlandii, państw skandynawskich; (2w) 8. Systemy rządów w krajach Europy Wschodniej. Typologia wschodnioeuropejskich systemów politycznych. Głowa państwa, parlament, organy ochrony prawnej, partie polityczne, grupy interesu w Europie Wschodniej (2w) 				
<p>Ćwiczenia: każdy blok przeznaczony jest na 1 – 4 godzin ćwiczeń</p>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Konstytucja jako podstawowy akt prawny w państwie. Zasady prawno - konstytucyjne państw demokratycznych: (4c) <ol style="list-style-type: none"> 1. suwerenności narodu, 2. przedstawicielstwa, 3. gwarancji praw i wolności obywatelskich, 4. podziału władzy, 5. pluralizmu politycznego, 6. państwa prawa, 2. Systemy wyborcze. Zachowania wyborcze i ich typologia. Rywalizacja polityczna; (1c) 3. Systemy rządów: prezydencki, parlamentarny, półprezydencki, parlamentarno – komitetowy; (2c) 4. Instytucje polityczno – ustrojowe państw demokratycznych: (4c) <ol style="list-style-type: none"> a) parlament: struktura, organizacja wewnętrzna, funkcje, etapy procesu ustawodawczego, inicjatywa ustawodawcza, druga izba w procesie ustawodawczym, udział głowy państwa w procesie ustawodawczym, b) głowa państwa: sposób wyboru, pozycja ustrojowa, funkcje, odpowiedzialność, c) rząd: sposób powoływania, funkcje, akty prawne rządu, odpowiedzialność, d) władza sądownicza 5. Ustroje polityczne państwa europejskich: (4c) <ol style="list-style-type: none"> 1. ustrój polityczny Wielkiej Brytanii - ewolucja ustroju. Konstytucja brytyjska - system źródeł brytyjskiego prawa konstytucyjnego. Władza ustawodawcza i wykonawcza, 2. ustrój polityczny RFN. Konstytucja RFN i jej zasady. Władza ustawodawcza i wykonawcza, 3. ustrój polityczny Francji - ewolucja ustroju. Władza ustawodawcza i wykonawcza, 4. Ustrój polityczny Włoch. Władza ustawodawcza i wykonawcza, 				

5. ustrój polityczny Szwajcarii. Władza ustawodawcza i wykonawcza. Formy demokracji bezpośredniej,
6. ustrój polityczny Szwecji. Władza ustawodawcza i wykonawcza,
7. ustrój polityczny Ukrainy - ewolucja ustroju. Władza ustawodawcza i wykonawcza,
8. ustrój polityczny Republiki Białorusi - ewolucja ustroju. Władza ustawodawcza i wykonawcza. Prawa i wolności człowieka i obywatela – ich przestrzeganie,
9. ustrój polityczny państw bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia). - ewolucja ustroju. Władza ustawodawcza i wykonawcza,
10. Ustrój polityczny Stanów Zjednoczonych. Konstytucja USA i jej zasady naczelnne. System władzy publicznej – krajowej i stanowej (2e)

20. Zaliczenie: egzamin

21. Literatura podstawowa:

A. Antoszewski, R. Herbut, Systemy polityczne współczesnego świata, Warszawa 2004.
 A. Antoszewski, R. Herbut, Systemy polityczne współczesnej Europy, Warszawa 2006
 M. Gulczyński, Panorama systemów politycznych świata, Warszawa 2004
 P. Sarnecki, Ustroje konstytucyjne państw współczesnych, Kraków 2003
 K. A. Wojtaszczyk, Współczesne systemy polityczne, Warszawa 1999
 K. A. Wojtaszczyk (red.), Państwa członkowskie UE, Warszawa, 2004

22. Literatura uzupełniająca:

A. Antoszewski, R. Herbut, Systemy polityczne demokracji zachodnioeuropejskich, Wrocław 1992
 W. Brodziński, D. Górecki, K. Skotnicki, T. Szymczak, Wzajemne stosunki między władzą ustawodawczą a wykonawczą, Łódź 1996
 R. Chruściak, T. Mołdawa, K. A. Wojtaszczyk, E. Zieliński, Polski system polityczny w okresie transformacji, Warszawa 1995
 R. Dal, Demokracja i jej krytycy, Kraków 1995
 M. Domagała (red.), Konstytucyjne systemy rządów, Warszawa 1997
 J. Fiszer (red.), Systemy polityczne, Warszawa 2005
 E. Gdulewicz, W. Kręcisz, W. Skrzydło, W. Zakrzewski, Ustroje państw współczesnych, Lublin 2006
 A. Jamróz, Demokracja współczesna, Białystok 1993
 W. Lamentowicz, Państwo współczesne, Warszawa 1992
 G. Sartori, Teoria demokracji, Warszawa 1994
 G. Smith, Życie polityczne w Europie Zachodniej, Warszawa 1992
 J. Steiner, Demokracje europejskie, Rzeszów 1993
 P. Śpiewak, Obietnice demokracji, Poznań 2004

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15
2	Ćwiczenia	15/30
Suma godzin		

24. Suma wszystkich godzin:

60

25. Liczba punktów ECTS:

4

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:

2

27. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach o charakterze praktycznym (laboratoria, projekty):

-

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W1	bdb	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 80%) i bardzo dobrze objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	db	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 60%) i dobrze objaśnia podstawowe pojęcia, procesy i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	dst	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 30%) i w

		stopniu dostatecznym objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	nds	Student nie rozumie i nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu zagadnień zawartych w sylabusie przedmiotowym
U1	bdb	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 80%) i bardzo dobrze objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	db	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 60%) i dobrze objaśnia podstawowe pojęcia, procesy i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	dst	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 30%) i w stopniu dostatecznym objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	ndst	Student nie rozumie i nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu zagadnień zawartych w sylabusie przedmiotowym
K1	bdb	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 80%) i bardzo dobrze objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	bdb	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 60%) i dobrze objaśnia podstawowe pojęcia, procesy i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	dst	Student rozumie, zna (na poziomie co najmniej 30%) i w stopniu dostatecznym objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia zawarte w sylabusie przedmiotowym
	ndst	Student nie rozumie i nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu zagadnień zawartych w sylabusie przedmiotowym

28. Uwagi:

Wymienić

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)